

конувати музику, вкладаючи в це всю свою душу, знання і величезний досвід.

Важко уявити баянне виконавство без такого імені як Володимир Булавко, який безперечно зробив великий внесок у популяризацію інструмента, піднісши його на високий рівень академічного виконавства.

Література:

1. Бесфамільнов В. Перемога в Хельсінки. *Музика*. 1975. Вип. 5. С. 22.
2. Булавко Володимир Олексійович. *Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах*. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. С. 54.

УДК 785(477):355.48(470:477)“20”

Роман ДИДИК
(Дрогобич, Україна)

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСЛУЖЕНОГО ПРИКАРПАТСЬКОГО АНСАМБЛЮ ПІСНІ ТА ТАНЦЮ УКРАЇНИ «ВЕРХОВИНА»

Війна між росією та Україною не оминула жодної сфери – ні політичної, ні економічної, ні інформаційної. І сьогодні, ми маємо зосередитися на одній з найважливіших тем для українців: мистецтво під час війни. Росіяни століттями знищували та привласнювали собі українську культуру. Вони робили усе, аби у світі не залишилось нічого українського: українською мовою забороняли друкувати книги та викладати в навчальних закладах; книги, надруковані українською, спалювали; забороняли співати українські пісні та виконувати українську музику і загалом популяризувати будь-що під грифом «українське». Але, українці гідно встояли тоді, та продовжують це робити донині.

З часу повномасштабного вторгнення, всі стараються максимально акумулювати зусилля задля підтримки української армії та наближення нашої перемоги. Не виключенням є і культура, котра постає потужним голосом українського народу. Відтак, це чітко вбачаємо в рамках програми «Культурна оборона», де не

лише популяризується українська мова, пісня, танець, традиції, але і активізація донатів на підтримку наших збройних сил. Заходи та концерти, які проводять культурно-мистецькі колективи, дають змогу зібрати десятки а інколи і сотні тисяч гривень, які скеровують на підтримку військових підрозділів, придбання необхідного обладнання, щоб українські воїни могли давати гідну відсіч ворогу та наближати нашу перемогу.

Одним з таких форпостів у сфері культури є Заслужений Прикарпатський ансамбль пісні та танцю України «Верховина», який за час повномасштабного вторгнення провів близько двох сотень заходів. Колективу вдалось зібрати та надати допомогу ЗСУ, внутрішньо-переміщеним особам та пораненим бійцям на суму понад 1 мільйон гривень. «Верховина» систематично дає благодійні концерти та передає кошти військовим – на придбання автівок, антидронових рушниць та задля забезпечення матеріально-технічних потреб військових підрозділів, зокрема – 67 окремого батальйону Сил Територіальної оборони ЗСУ.

Ансамбль «Верховина» – це професійний вокально-хореографічний колектив, який вже понад 75 років тішить шанувальників музичного мистецтва своїми творчими досягненнями. У складі ансамблю – хорова, танцювальна та оркестрова групи. Дивовижний колорит, віртуозна майстерність учасників, яскраві сценічні костюми, різноманіття вокально-хореографічних композицій, неповторне звучання й багатство традиційної української музики втілені в народних піснях з Прикарпаття та інструментальних бойківських народних мелодіях. Самобутність, оригінальність, яскравий індивідуалізм кожного учасника ансамблю і, водночас, неймовірна згуртованість та дружність музикантів допомогли спільно завоювати прихильність мільйонів. Впродовж тривалого часу своєї творчої діяльності членам ансамблю вдалось зберегти автентичність. Крім того, музиканти весь час удосконалюють свої вміння, щоб дарувати своїм шанувальникам ще більш якісну музику та танці.

Своїм натхненням мистецтвом, ансамбль «Верховина» оспівує красу рідного краю, дарує людям естетичну насолоду, робить свій внесок у національне відродження і розвиток музичної культури. Сьогодні, колектив очолює заслужений діяч естрадного мистецтва України, хореограф, педагог, режисер-постановник -

Сергій Дмитрієв, який сприяв тому, що окрім концертної діяльності, «Верховиною» було знято понад три десятки відеоробіт патріотичного змісту.

«Верховина», систематично проводить концерти для зміцнення бойового духу воїнів та підтримки військових, які проходять реабілітацію після отриманих травм. Зокрема, ансамбль має налагоджену співпрацю з ГО «Серце Азовсталі», організацією – до якої входять військовослужбовці полку «Азов», поранені та звільнені з полону воїни та члени їхніх родин. Після пережитого пекла, ці незламні воїни проходять фізичну та психологічну реабілітацію в санаторно-курортних закладах, намагаються повернутись до цивільного життя та водночас не забувають про тих, хто вже не з нами та тих, кого ще треба відвоювати та повертати з полону.

Поширювалась Культурна оборона ансамблю і за кордоном у країнах ЄС. Хорватія, Польща, Словаччина, Франція, сприяючи міжнародному розумінню та збереженню ідентичності в глобальному контексті. Це виявлялось через культурні обміни, мистецькі проекти. Культурна оборона в іншій країні відіграє важливу роль у підтримці відкритого та толерантного світогляду.

У хорватському Загребі відбувається перший парламентський саміт Міжнародної Кримської платформи. В межах саміту, 26 жовтня, мала місце зустріч Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука з Головою Сабору Республіки Хорватія Горданом Яндріковичем та парламентарями Хорватії. Наприкінці промови українського парламентаря відбувся виступ Заслуженого Прикарпатського ансамблю пісні та танцю України «Верховина», який зірвав бурхливі овації присутніх.

Дякували за підтримку України в час війни важливі гуманітарні місії, котрі сприяли зібранню коштів на потреби ЗСУ. Так, ансамбль «Верховина» 1-4 лютого 2023 р. відправляється у турне містами Польщі (Краків, Битом, Пекари-Сльонські, Руда Сльонська), щоб своїми концертами висловити вдячність полякам за підтримку. Водночас, під час концертів-подяк вдалось зібрати 3 000 доларів на покупку авто для наших воїнів.

Жіночий склад ансамблю «Верховина» виступив на 58-му міжнародному фестивалі фольклору Русинів – Українців Словаччини в Камійонці (Словаччина). До участі в Фестивалі, «Верхови-

ну» запросили в якості гостя. Паралельно, участь в заході взяли понад 50 мистецьких колективів.

Наприкінці вересня 2023 року, «Верховина» відвідала Францію із благочинними виступами у Сабле-сюр-Сарт та Ле Мані. Окрім благодійної мети – зібрати кошти на будівництво житла для ВПО, поїздка була спрямована на популяризацію української культури у країнах Європи. За час поїздки вдалось зібрати 12 тисяч євро (що становить близько 480 000 гривень). Кошти вдалось акумулювали завдяки проведеним концертам, продажу сувенірної продукції із українською символікою та внескам меценатів із спільноти комун *Pays Sabolien*, з якими Дрогобич має налагоджені партнерські відносини.

Отже, у часи війни мистецтво виявляється важливим засобом вираження емоцій та рефлексії. Артисти використовують свій талант, щоб відобразити військові події крізь призму акторсько-артистичного компоненту. Мистецтво стає своєрідним свідком історії, віддзеркалюючи дух епохи та впливаючи на колективну свідомість. Водночас, воно може слугувати засобом протесту та відчуттям свободи в умовах обмежень. Відтак, мистецтво в період війни виступає не лише як відображення подій, але і каталізатором змін та символом протистояння.

УДК 78.071.2:780.647.2(477)"19"

*Валерій ШАФЕТА,
Андрій ДУШНИЙ
(Дрогобич)*

ЕТАПИ ДІЯЛЬНОСТІ КОЛЕКТИВНОГО ВИКОНАВСТВА ЗА УЧАСТІ БАЯНА-АКОРДЕОНА НА ЛЬВІВЩИНІ У ХХ СТОЛІТТІ

Входження баяна-акордеона у ансамблеве виконавство Львівщини характеризується специфікою історико-культурної, ситуації, політичними колізіями та зумовленими змінами можливостей самореалізації та соціальних запитів. Пропонуємо окреслити наступні етапи принципового переосмислення соціальних функцій діяльності виконавських колективів регіону з баянно-акордеонним складом: